

НАЦІОНАЛЬНИЙ БАНК УКРАЇНИ

**КОМПЛЕКСНА ПРОГРАМА
РОЗВИТКУ ФІНАНСОВОГО СЕКТОРУ УКРАЇНИ
ДО 2020 РОКУ**

**Презентація для Комітету фінансової політики та банківської діяльності
Київ, 14 липня 2015**

Стан фінансового сектору на початку 2014 року призвів до необхідності проведення кардинальних реформ

Недостатній рівень капіталізації фінансової системи

Високий рівень доларизації

Низький рівень корпоративного управління

Велика кількість неефективних фінансових установ

Низький рівень захисту прав кредиторів

Відсутня прозора звітність учасників фін. сектору

Зупинене кредитування економіки

Високий рівень неякісних активів

Низький рівень фінансової обізнаності суспільства

Відсутній ринок капіталу

Низький рівень нагляду

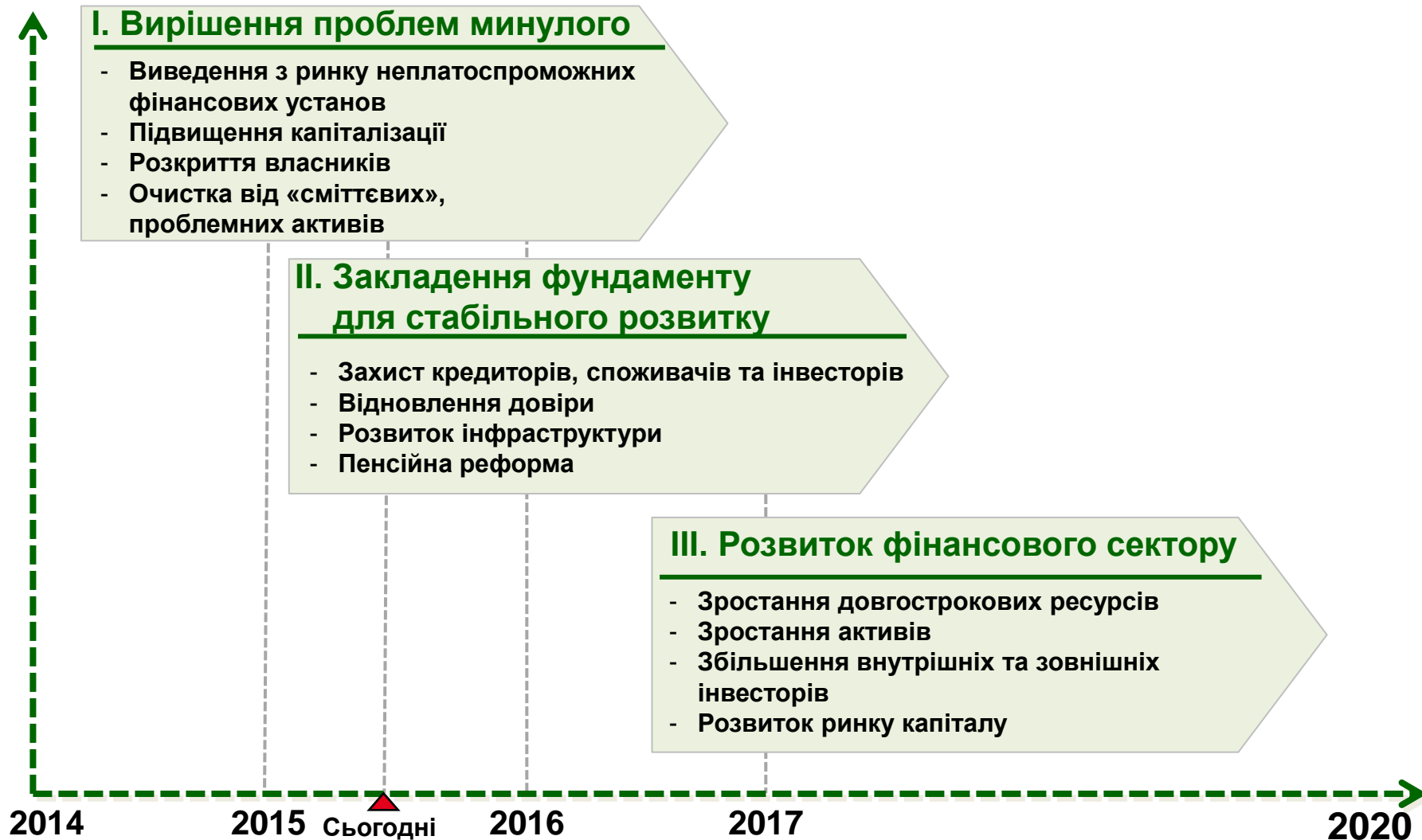

Низький рівень довіри до фінансового сектору

Фінансовий сектор має велику кількість накопичених проблем, які мають бути усунені для ефективного розвитку

Реалізація реформи фінансового сектору передбачає три основні етапи

Стабільний розвиток фінансового сектору не можливий без закладення ефективної основи для його розвитку

Вже були зроблені важливі зміни в законодавстві України щодо фінансового сектору...

НАЦІОНАЛЬНИЙ
БАНК
УКРАЇНИ

#1586 від
04.07.14

#1587 від
04.07.14

#1702 від
14.10.14

#123 від
15.01.15

#78 від
28.12.14

Щодо запобігання негативному впливу на стабільність банківської системи

Щодо визначення особливостей корпоративного управління в банках

Щодо посилення внутрішнього фінансового моніторингу фін. установ

Щодо розкриття інформації

Затвердження заходів, спрямованих на сприяння капіталізації та реструктуризації банків

#424 від
14.05.15

#289

від 07.04.15

#541
#542

від 18.06.15

#218 від
02.03.15

#321 від
09.04.15

Щодо заборони дострокового зняття строкових депозитів

Щодо захисту прав інвесторів

Щодо розбудови інституційної спроможності НБУ

Заходи, щодо посилення відповідальності і пов'язаних із банком осіб

Зміни до Податкового кодексу щодо оподаткування операцій з прощення боргу

Цим закладені фундаментальні основи щодо очищення фінансового сектору та створення передумов його подальшого прозорого розвитку

НАЦІОНАЛЬНИЙ
БАНК
УКРАЇНИ

... що призвели до таких змін на ринку з весни 2014 року

7

банків, які
займалися
відмиванням
грошей

52

банків
признано
неплатосп-
роможними

посилена
відповідальність
власників

0

банків
зареєстровано

500

млн. грн.
мінімальний
уставний капітал
банків

посилені вимоги
розкриття
інформації про
власників

66

млрд. грн. виявлено
недостатність
капіталу

35

банків пройшли
стрес-тестування

20

найбільших банків пройдуть
діагностичне обстеження до
жовтня 2015

скорочення
неключових
функцій
регулятора

-2260

співробітників
вже скорочено

- 4240

ще співробітників НБУ
буде скорочено до
середины 2016 р.

Першочерговими кроком було здійснено очищення фінансового сектору від неплатоспроможних фінансових установ та оптимізація роботі регуляторів

На стадії прийняття або завершення розробки знаходяться наступні законопроекти щодо банківського сектору (1/2)

#2449

Про заходи, спрямовані на сприяння капіталізації та реструктуризації банків

#2045а

Щодо удосконалення системи гарантування вкладів та виведення неплатоспроможних банків з ринку

Проект
Закону

про реструктуризацію фінансової заборгованості (Київський підхід)

#2286а

Щодо відновлення довіри між позичальниками та кредиторами

#2455,
2456

Про споживче кредитування,
Щодо захисту прав споживачів фінансових послуг

Проект
Закону

Про створення Кредитного реєстру Національного банку України

Програма передбачає прийняття більш ніж 40 законів та адаптацію близько 50 директив ЄС

Повний перелік законодавчих актів та директив ЄС знаходиться у розділі VII Програми

На стадії прийняття або завершення розробки знаходяться наступні законопроекти щодо банківського сектору (2/2)

Пакет Законів

Щодо удосконалення законодавства щодо корпоративного управління, підвищення рівня корпоративного управління в акціонерних товариствах

Проект Закону

Щодо консолідації функцій з регулювання та нагляду за ринками фінансових послуг

Проект Закону

Щодо системи валютного регулювання і валютного контролю

Проект Закону

Зміни до Податкового кодексу щодо створення умов для вирішення питань проблемної заборгованості у банках

Проект Закону

Щодо припинення дії мораторію на стягнення забезпечення кредитів в іноземній валюті

Програма передбачає прийняття більш ніж 40 законів та адаптацію близько 50 директив ЄС

Повний перелік законодавчих актів та директив ЄС знаходиться у розділі VII Програми

На стадії прийняття або завершення розробки знаходяться наступні законопроекти щодо небанківського сектору (1/2)

**Пакет
законів**

Щодо похідних інструментів (деривативів), зміни до Податкового кодексу щодо оподаткування деривативів

**Проект
Закону**

Щодо емісії цінних паперів

**Проект
Закону**

Щодо удосконалення функціонування депозитарної системи України

**Проект
Закону**

Щодо доповнення переліку пільгових категорій (НКЦПФР) зі стягнення судового збору

**Проект
Закону**

Щодо результатів розміщення акцій

**Проект
Закону**

Щодо удосконалення механізму зміни номінальної вартості акцій

Програма передбачає прийняття більш ніж 40 законів та адаптацію близько 50 директив ЄС

Повний перелік законодавчих актів та директив ЄС знаходиться у розділі VII Програми

На стадії прийняття або завершення розробки знаходяться наступні законопроекти щодо небанківського сектору (2/2)

2767

Щодо запровадження накопичувальної системи пенсійного страхування

1797-1

Про страхування

0959

Щодо заборони фінансових пірамід

Проект
Закону

Щодо оптимізації процедур припинення акціон.товариств в результаті реорганізації

Проект
Закону

Щодо міжнародного співробітництва НКЦБФР

Проект Закону

Щодо врегулювання питання участі акціонерів в управлінні акціонерним товариством

Програма передбачає прийняття більш ніж 40 законів та адаптацію близько 50 директив ЄС

Повний перелік законодавчих актів та директив ЄС знаходиться у розділі VII Програми

До кінця 2015 року очікуються наступні результати:

- Проведення діагностики банків та визначення необхідності до капіталізації
- Затвердження планів зменшення масштабів кредитування пов'язаних осіб
- Встановлення дієвого механізму захисту прав кредиторів та споживачів
- Створення кредитного реєстру в НБУ та посилення нагляду за кредитними ризиками
- Завершення впровадження МСФО у банківській системі
- Прийняття закону про розподіл функцій НКФП між НБУ та НКЦПФР
- Поступова часткова лібералізація валютного ринку
- Визначення стратегії роботи державних банків
- Визначення стратегії грошового обігу в Україні
- Завершення першої фази централізації функцій НБУ та реформування ТУ

Результати 2015 року дозволять закласти фундамент стабільного розвитку фінансового сектору України

Проекти з виконання Комплексної програми розвитку фінансового сектору до 2020 року (1/5)

№	Проект	Назва проекту	Задачі проекту	Законодавче забезпечення	Статус законопроекту/ роботи над проектом
А. Забезпечення фінансової стабільності та динамічного розвитку фінансового сектору					
1	A.1	Рівна конкуренція	Створити рівні умови конкуренції в фінансовому секторі		Створено робочі групи, робота ведеться
2	A.2	Вільний рух капіталу	Створити умови для забезпечення вільного руху капіталу	Щодо системи валютного регулювання і валютного контролю	Розроблено (стадія актуалізації)
3	A.3	Пов'язані особи	Посилити контроль та відповідальність за операції з пов'язаними особами	Заходи, щодо посилення відповідальності пов'язаних із банком осіб ,#218 від 02.03.15	Прийнятий ВРУ та набув чинності
4	A.4	Платоспроможність та ліквідність	Посилити вимоги щодо платоспроможності та ліквідності учасників фінансового сектору	1. Щодо запобігання негативному впливу на стабільність банківської системи (#1586 від 04.07.14), 2. Затвердження заходів, спрямованих на сприяння капіталізації та реструктуризації банків (#78 від 28.12.14), 3. Про заходи, спрямовані на сприяння капіталізації та реструктуризації банків ,#2449	пп. 1, 2. Прийнятий ВРУ та набув чинності, п.3. На розгляді у ВРУ
5	A.5	Системно важливі фінансові установи	Впровадити спеціальні вимоги щодо капіталу, ліквідності та інших показників системно важливих фінансових установ	Щодо запобігання негативному впливу на стабільність банківської системи (#1586 від 04.07.14)	Прийнятий ВРУ та набув чинності
6	A.6	Система регулювання та нагляду	Удосконалити системи регулювання та нагляду за фінансовим сектором	1. Щодо розкриття інформації (#123 від 15.01.15), 2. Щодо емісії цінних паперів (#0956), 3. Щодо результатів розміщення акцій, 4. Щодо удосконалення механізму зміни номінальної вартості акцій	п.1. Прийнятий ВРУ та набув чинності, п.2. На розгляді у ВРУ, пп.3,4. Розроблено
7	A.7	Прозора діяльність та звітність	Забезпечити прозорість діяльності та звітності учасників фінансового сектору		В НБУ створено робочі групи. Проводяться консультативні зустрічі з FINREP. Планується створення міжвідомчої робочої групи та залучення міжн. технічної допомоги з впровадження стандартів XBRL.
8	A.8	AML	Підвищити ефективність системи запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму	Щодо посилення внутрішнього фінансового моніторингу фін. установ (#172 від 14.10.14)	Прийнятий ВРУ та набув чинності

Проекти з виконання Комплексної програми розвитку фінансового сектору до 2020 року (2/5)

№	Проект	Назва проекту	Задачі проекту	Законодавче забезпечення	Статус законопроекту/ роботи над проектом
А. Забезпечення фінансової стабільності та динамічного розвитку фінансового сектору					
9	A.9 A.9/1	Розвиток безготівкового обігу та роздрібних безготівкових платежів з використанням електр. платіжних засобів	Забезпечити подальший розвиток безготівкового обігу та розвиток роздрібних безготівкових платежів з використанням електронних платіжних засобів		Створено робочі групи, робота ведеться
10	A.10	Корпоративне управління	Підвищити рівень корпоративного управління учасників фінансового сектору	1. Щодо визначення особливостей корпоративного управління в банках (#1587 від 04.07.14), 2. Щодо підвищення рівня корпоративного управління в акціонерних товариствах, 3. Щодо врегулювання питання участі акціонерів в управлінні акціонерним товариством 4. Щодо оптимізації процедур припинення акціонерних товариств в результаті реорганізації, 5. Щодо удосконалення законодавства щодо корпоративного управління	п.1. Прийнятий ВРУ та набув чинності, п.п. 2,3. Розроблено пп. 4,5. У стадії розробки НКЦПФР
11	A.10/1	Стратегія розвитку державних банків	Стимулювати розбудову інфраструктури для ефективного управління проблемними активами		Створено робочі групи, робота ведеться
12	A.11	Упровадити ефективний механізм захисту прав кредиторів	Впровадити нові та розв'язати існуючі інструменти (в т.ч. похідні) фінансового сектору	1. Про реструктуризацію фінансової заборгованості (Київський підхід), 2. Щодо відновлення довіри між позичальниками та кредиторами (#2286а)	п.1. Розроблено, п.2. На розгляді у ВРУ
13	A.11/1	Налагодити практику виведення з ринку неефективних учасників фінансового сектору	Започаткувати розвиток накопичувального пенсійного забезпечення	Щодо удосконалення системи гарантування вкладів та виведення неплатоспроможних банків з ринку (#2045а)	На розгляді у ВРУ
14	A.11/2	Розробити підхід щодо захисту пенсійних активів, що розміщені в комерційних банках	Стимулювати розвиток інструментів та інфраструктури фінансового сектору		Створено робочі групи, робота ведеться

Проекти з виконання Комплексної програми розвитку фінансового сектору до 2020 року (3/5)

№	Проект	Назва проекту	Задачі проекту	Законодавче забезпечення	Статус законопроекту/ роботи над проектом
А. Забезпечення фінансової стабільності та динамічного розвитку фінансового сектору					
15	A.12	Інфраструктура управління проблемними активами	Стимулювати розбудову інфраструктури для ефективного управління проблемними активами		Створено робочі групи, робота ведеться
16	A.13	Деривативи	Впровадити нові та розв'язати існуючі інструменти (в т.ч. похідні) фінансового сектору	1. Щодо похідних інструментів (деривативів), 2. Зміни до Податкового кодексу щодо оподаткування деривативів	У стадії розробки НКЦПФР
17	A.14	Накопичувальне пенсійне забезпечення	Започаткувати розвиток накопичувального пенсійного забезпечення	Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо запровадження накопичувальної системи загальнообов'язкового державного пенсійного страхування та єдиних принципів нарахування пенсій (# 2767)	На розгляді у ВРУ
18	A.15	Інструменти та інфраструктура	Стимулювати розвиток інструментів та інфраструктури фінансового сектору		
19	A.15/1	Кредитні спілки та лізингові компанії	Стимулювати розвиток фінансового лізингу та запровадити план поетапної трансформації ринку кредитної кооперації	Щодо заборони дострокового зняття строкових депозитів (#424 від 14.05.15)	Прийнятий ВРУ та набув чинності
20	A.16	Посередники (агенти) у фінансовому сектору	Забезпечити розвиток інституту посередників фінансового сектору		Створено робочі групи, робота ведеться
21	A.17	Інфраструктура кредитної історії позичальників	Розбудувати інфраструктуру, що забезпечує ефективне накопичення та обмін інформацією щодо кредитної історії позичальників	Про створення Кредитного реєстру Національного банку України	Розроблено
22	A.18	Страховий ринок	Стимулювати комплексний розвиток ринку страхових послуг	1. Про страхування (# 1797-1), 2. Про Фонд гарантування страхових виплат за договорами страхування життя (# 0958)	На розгляді у ВРУ
23	A.19	Консолідація інфраструктури	Забезпечити консолідацію та розвиток біржової, розрахункової та клірингової інфраструктур	Щодо удосконалення функціонування депозитарної системи України	У стадії розробки НКЦПФР
24	A.20	Рейтингові агентства	Забезпечити розвиток інституту рейтингових агентств		Створено робочі групи, робота ведеться

НАЦІОНАЛЬНИЙ
БАНК

Проекти з виконання Комплексної програми розвитку фінансового сектору до 2020 року (4/5)

№	Проект	Назва проекту	Задачі проекту	Законодавче забезпечення	Статус законопроекту/ роботи над проектом
25	A.21	Система оподаткування операцій, пов'язаних зі стягненням проблемної заборгованості	Покращити систему оподаткування операцій, пов'язаних зі стягненням проблемної заборгованості	1. Зміни до Податкового кодексу щодо оподаткування операцій з прощення боргу (#321 від 09.04.15), 2. Зміни до Податкового кодексу щодо створення умов для вирішення питань проблемної заборгованості у банках	п.1. Прийнятий ВРУ та набув чинності, п.2. Розроблено
26	A.22	Система оподаткування інструментів/учасників фін. сектору	Гармонізувати системи оподаткування інструментів фінансового сектору		Створено робочі групи, робота ведеться
27	A.23	Податкове стимулювання розвитку інвестицій	Забезпечити податкове стимулювання розвитку інструментів фінансового сектору		Створено робочі групи, робота ведеться
В. Розбудова інституційної спроможності регуляторів фінансового сектору					
28	B.1	Інституційна та фінансова незалежність регуляторів	Забезпечити інституційну та фінансову незалежність регуляторів та ФГВФО	1. Щодо розбудови інституційної спроможності НБУ (на підпису) (#541, #542 від 18.06.15), 2. Щодо доповнення переліку пільгових категорій (НКЦПФР) зі стягнення судового збору, 3. Щодо міжнародного співробітництва НКЦБФР, 4. Щодо захисту від позовів керівних працівників регулятора фондового ринку	п.1. Прийнятий ВРУ та набув чинності, п.2,3. Розроблено п.4. У стадії розробки
29	B.2	Інституційний контроль регуляторів	Посилити інституційний контроль роботи регуляторів		Створено робочі групи, робота ведеться
30	B.3	Інструменти впливу регуляторів	Підвищити ефективність інструментів впливу регуляторів		Створено робочі групи, робота ведеться
31	B.4	Трансформація регуляторів	Провести трансформацію регуляторів та перерозподіл функцій	1.Щодо до консолідації функцій з регулювання та нагляду за ринками фінансових послуг, 2. Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо консолідації функцій з регулювання та нагляду за ринками фінансових послуг	Розроблено
32	B.4/1	Міжнародний ринок виробництва грошей	Проаналізувати міжнародний досвід та розробити стратегію виходу НБУ на міжнародний ринок з виробництва грошей		Створено робочі групи, робота ведеться
33	B.5	Risk based supervision	Перейти до нагляду на основі оцінки ризику		Створено робочі групи, робота ведеться
34	B.6	Внутрішній контроль	Посилити внутрішній контроль регуляторів		Створено робочі групи, робота ведеться

Проекти з виконання Комплексної програми розвитку фінансового сектору до 2020 року (5/5)

№	Проект	Назва проекту	Задачі проекту	Законодавче забезпечення	Статус законопроекту/ роботи над проектом
В. Розбудова інституційної спроможності регуляторів фінансового сектору					
35	В.7	Комунікація регуляторів зі споживачами та учасниками	Налагодити комунікації регуляторів зі споживачами та учасниками фінансового сектору		Створено робочі групи, робота ведеться
36	В.8	Зловживання у фінансовому секторі	Підвищити ефективність протидії зловживанням на фінансовому секторі		Створено робочі групи, робота ведеться
37	В.9	Ефективність роботи регуляторів та ФГВФО з проблемними активами	Підвищити ефективність регуляторів та ФГВФО у частині роботи з проблемними активами на фінансовому секторі		Створено робочі групи, робота ведеться
38	В.10	Координація регуляторів	Посилити координацію між регуляторами фінансового сектору	Указ Президента України «Про Раду з фінансової стабільності» (# 170/2015 від 24.03.2015)	Створено робочі групи, робота ведеться
39	В.11	Координація СРО та регуляторів	Стимулювати розбудову функціоналу та підвищення ефективності саморегульвних організацій та покращити координацію між ними та регуляторами		Створено робочі групи, робота ведеться
40	В.12	Звітність фінансового сектору	Упровадити єдині стандарти звітності та обміну інформацією		Створено робочі групи, робота ведеться
41	В.13	ІТ-технології	Забезпечити можливість використання ІТ-технологій учасниками фінансового сектору		Створено робочі групи, робота ведеться
С. Захист прав споживачів та інвесторів фінансового сектору					
42	С.1	Фінансова грамотність населення	Підвищити рівень фінансової грамотності та рівня культури заощаджень населення		Створено робочі групи, робота ведеться
43	С.2	Стандарти розкриття інформації	Підвищити стандарти розкриття інформації в інтересах споживачів та інвесторів фінансового сектору		Створено робочі групи, робота ведеться
44	С.3	Права споживачів та інвесторів	Модернізувати законодавство у частині захисту прав споживачів та інвесторів	1.Щодо захисту прав інвесторів (#289 від 07.04.15), 2.Про споживче кредитування (#2455), 3.Щодо захисту прав споживачів фінансових послуг (#2456)	п.1. Прийнятий ВРУ та набув чинності, п.2,3. На розгляді у ВРУ
45	С.4	Інструменти захисту споживачів та інвесторів	Створити нові інструменти захисту прав споживачів та інвесторів фінансового сектору	1. Щодо заборони фінансових пірамід (#0959), 2. Щодо удосконалення захисту прав споживачів фінансових послуг (#2456)	На розгляді у ВРУ